

TVÅNGSSYNDROM

Tvångstankar

Nu skulle jag vilja fråga om det har hänt att du att du plågats av underliga eller menlösa tankar som återkom gång på gång fast du försökte låta bli att tänka på det sättet?

- ☐ JA → Fortsätt med övriga frågor
☐ NEJ → Fortsätt med att fråga om **tvångshandlingar**

Fråga	Diagnoskriterium	Föreligger nu	Tidigare (endast)
Om "JA": Vad var det för tankar?	KRITERIUM A. Tvångstankar definierat av (1), (2), (3) och (4). <i>(1) Återkommande och ihållande tankar, impulser eller fantasier som under någon period upplevts som påträngande och meningslösa och som ger uttalad ångest eller lidande.</i> <i>Om både Nu och Tidigare är "1" så föreligger inte tvångstankar, gå vidare till tvångshandlingar.</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
	(2) Bedöms tankarna, impulserna eller fantasierna inte som enbart en överdriven oro inför verkliga problem?	? 1 2 3	? 1 2 3
Gjorde du stora ansträngningar för att få bort tankarna när dom dök upp? (Vad gjorde du?)	(3) Pat försöker ignorera eller undertrycka tankarna, impulserna eller fantasierna, eller motverka dem med andra tankar eller handlingar.	? 1 2 3	? 1 2 3
Om oklart: Varifrån tror du att tankarna kom?	(4) Pat har insikt om att de tvångsmässiga tankarna, impulserna eller fantasierna härrör från det egna självlivet (och inte kommer utifrån som vid tankepåsettning)	? 1 2 3	? 1 2 3
Tvångstankar föreligger om alla kriterier är kodade med "3".			
Tvångshandlingar Har det nånsin funnits någonting som du måste göra om och om igen utan att kunna stoppa dig själv – som att tvätta händerna gång på gång, räkna ett visst antal siffror eller kontrollera något en massa gånger för att vara säker på att du gjort det rätt? (Vad var du tvungen att göra?) ☐ JA → Fortsätt med övriga frågor ☐ NEJ → Tvångshandlingar föreligger inte, fortsätt till KRITERIUM B			
	KRITERIUM A. Tvångshandlingar definierat av (1) och (2) <i>(1) Pat har upprepade konkreta handlingar t.ex. tvätta händerna, ställa i ordning, kontrollera eller mentala handlingar (t.ex. bedja, räkna, upprepa något ord i det tysta) som personen känner sig tvingad att utföra till följd av någon tvångstanke, eller i enlighet med regler som strikt måste följas.</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
Om oklart: Varför var du tvungen att <TVÅNGSHANDLING>? Hur mycket tid gick det åt per dag till det?	(2) Dessa konkreta eller mentala handlingar utförs i syfte att förhindra eller reducera lidande eller förhindra att någon fruktad händelse eller situation inträffar;	? 1 2 3	? 1 2 3

Screening för OCD-RD

	<i>emellertid har dessa konkreta eller mentala handlingar inte något egentligt samband med det som de syftar till att neutralisera eller förhindra eller är i sammanhanget betydligt överdrivna</i>		
<i>Tvångshandlingar föreligger om alla kriterier är kodade med "3".</i>		? 1 2 3	? 1 2 3
OM OKLART: Hur mycket besvärar detta dig? Vilken effekt har det haft på ditt liv? (Har det gjort det svårt för dig att göra ditt arbete eller vara med dina vänner?)	KRITERIUM B Tvångstankarna eller tvångshandlingarna orsakar kliniskt signifikant lidande eller försämrad funktion i sysselsättning, socialt eller i andra viktiga avseenden.	? 1 2 3	? 1 2 3
	KRITERIUM C + D Symtomen är inte symtom på annan psykisk störning och beror inte på någon psykologisk effekt av en substans (tex ett drogmissbruk eller medicin) eller ett generellt medicinskt tillstånd.	? 1 2 3	? 1 2 3
<i>Tvångssyndrom föreligger om förekomst av tvångstankar eller tvångshandlingar har kodats "3" samt kriterium B, C och D har kodats "3".</i>		? 1 2 3	? 1 2 3

(?= otillräcklig information; 1= obefintligt eller felaktigt; 2=under tröskelvärdet; 3= över tröskelvärdet eller sant)

DYSMORFOFOBI (BDD)

Är du mycket bekymrad över någon del av ditt utseende? *Det får inte vara rädsla för att vara för tjock/väga för mycket.*

- ☐ JA → Fortsätt med intervjun
☐ NEJ → BDD föreligger inte

Fråga	Diagnoskriterium	Föreligger nu	Tidigare (endast)
Du har sagt att du har varit plågad av (DEFEKT I UTSEENDE). Hur ofta tänker du på det? (Tänk på en typisk dag. Totalt sätt, ungefär hur mycket tänker du på [defekt]? Till exempel, minst en timme om dagen?)	KRITERIUM A Upptagenhet kring en eller flera upplevda defekter eller brister i utseendet som inte är observerbara eller som upplevs som obetydliga för andra. <i>OBS: SKATTA "3" ENDAST OM DET ÄR TYDLIGT INBILLAT ELLER ÖVERDRIVET.</i> <i>Om både Nu och Tidigare är "1" så föreligger inte BDD, gå vidare till nästa diagnos.</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
Vad gör du när du oroar dig för ditt utseende? (Fråga mer specifikt efter repetitiva beteenden och mentala handlingar, se diagnoskriterium B). Hur ofta gör du dessa beteenden en vanlig dag?	KRITERIUM B Vid någon tidpunkt under sjukdomens förlopp har individen utfört repetitiva beteenden (dvs kolla i spegel, överdrivet tillfixande, hudpetande, återförsäkringar) eller mentala handlingar (dvs jämföra sitt utseende med andras) som en följd av oron kring utseendet.	? 1 2 3	? 1 2 3
OM OKLART: Hur mycket besvärar detta dig? Vilken effekt har det haft på ditt liv? (Har det gjort det svårt för dig att göra ditt arbete eller vara med dina vänner?)	KRITERIUM C Upptagenheten orsakar kliniskt signifikant lidande eller försämrad funktion i sysselsättning, socialt eller i andra viktiga avseenden.	? 1 2 3	? 1 2 3
	KRITERIUM D Upptagenheten kring utseendet förklaras inte bättre av oro över kroppsfett eller vikt hos en individ vars symtom uppfyller diagnoskriterierna för en ätstörning. <i>Ange "3" om oron inte bättre kan förklaras av en annan psykisk sjukdom.</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
Dysmorfofobi föreligger om alla diagnoskriterierna är kodade med "3".		? 1 2 3	? 1 2 3
SPECIFIKATORER			
Upplever du att din kroppsbyggnad är för liten eller att du har för lite muskler (ska upplevas som en defekt)?	SPECIFIKATOR MUSCLE DYSMORPHIA Individen är upptagen med idén att hans/hennes kroppsbyggnad är för liten eller inte tillräckligt muskulös. Specifikationen används även om individen är upptagen med andra kroppsområden, vilket ofta är fallet.	? 1 2 3	? 1 2 3
I vilken utsträckning anser du att din upptagenhet kring utseendet stämmer med verkligheten? Hur problematiskt är upptagenheten?	SPECIFIKATOR GRAD AV INSIKT God eller rimlig insikt: individen känner igen att BDD-övertygelserna definitivt eller troligtvis inte är sanna eller att det kan men behöver inte vara sanna.	☐ God eller rimlig insikt ☐ Bristande insikt	

Screening för OCD-RD

	Bristande insikt: individen tänker att BDD-övertygelserna troligtvis är sanna Ingen insikt: individen är fullständigt övertygad om att BDD-övertygelserna är sanna.	☐ Ingen insikt	
--	--	---------------------------------------	--

(?= otillräcklig information; 1= obefintligt eller felaktigt; 2=under tröskelvärdet; 3= över tröskelvärdet eller sant)

HOARDING

Upplever du att det är svårt att slänga eller göra dig av med saker? *Detta kan inkludera at slänga, sälja, ge bort, återvinna etc.*

- ☐ JA → Fortsätt med SHID
☐ NEJ → patologiskt samlande föreligger inte

TRICHOTILLOMANI

Upplever du att du ägnar mycket tid åt att rycka ut hår från din kropp eller från andra personer/saker?

- ☐ JA → Fortsätt med övriga frågor
☐ NEJ → trichotillomani föreligger inte

Fråga	Diagnoskriterium	Föreligger nu	Tidigare (endast)
Om "JA": Hur ofta rycker du åt hår? Har hårryckandet lett till nakna fläckar eller gett dig tunnare hår?	KRITERIUM A Upprepat rycka ut sina egna hårstrån vilket resulterar i synligt håravfall. <i>Om både Nu och Tidigare är "1" så föreligger inte trichotillomani, gå vidare till nästa diagnos.</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
Har du försökt minska eller sluta med hårryckandet?	KRITERIUM B Upprepade försök att minska eller sluta med hårryckandet.	? 1 2 3	? 1 2 3
Vilken effekt har hårryckandet på ditt liv? Hur mycket besvärar detta dig? (Har det gjort det svårt för dig att göra ditt arbete eller vara med dina vänner?)	KRITERIUM C Hårryckandet orsakar kliniskt signifikant lidande eller försämrad funktion i sysselsättning, socialt eller i andra viktiga avseenden.	? 1 2 3	? 1 2 3
Har ett medicinskt problem eller hudproblem bidragit till hårryckandet? I vilken utsträckning?	KRITERIUM D Hårryckandet eller hårbortfallet beror inte på något annat medicinskt tillstånd (dvs ett dermatologiskt tillstånd). <i>Ange "3" om det inte beror på ett medicinskt tillstånd.</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
	KRITERIUM E Besvären förklaras inte bättre av symtomen på någon annan psykisk sjukdom (tex försök att förbättra en upplevd defekt eller brist i utseendet vid BDD). <i>Ange "3" om oron inte bättre kan förklaras av en annan psykisk sjukdom</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
Trichotillomani föreligger om alla kriterier är kodade med "3".		? 1 2 3	? 1 2 3

(?= otillräcklig information; 1= obefintligt eller felaktigt; 2=under tröskelvärde; 3= över tröskelvärde eller sant)

SKIN-PICKING

Upplever du att du ägnar mycket tid åt att peta i/på din hud?

- ☐ JA → Fortsätt med övriga frågor
☐ NEJ → skin-picking föreligger inte

Fråga	Diagnoskriterium	Föreligger nu	Tidigare (endast)
Om "JA": Hur ofta gör du det? Har hudpetandet lett till hudskador?	KRITERIUM A Upprepat hudpetande vilket resulterar i hudskador. <i>Om både Nu och Tidigare är "1" så föreligger inte skin-picking, gå vidare till nästa diagnos.</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
Har du försökt att minska eller sluta med hudpetandet?	KRITERIUM B Upprepade försök att minska eller sluta med hudpetandet.	? 1 2 3	? 1 2 3
Vilken effekt har hårryckandet på ditt liv? Hur mycket besvärar detta dig? (Har det gjort det svårt för dig att göra ditt arbete eller vara med dina vänner?)	KRITERIUM C Hudpetandet orsakar kliniskt signifikant lidande eller försämrad funktion i sysselsättning, socialt eller i andra viktiga avseenden.	? 1 2 3	? 1 2 3
	KRITERIUM D Hudpetandet beror inte på någon psykologisk effekt av en substans (tex kokain) eller något annat medicinskt tillstånd (tex skabb). <i>Ange "3" om det inte beror på ett medicinskt tillstånd.</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
	KRITERIUM E Besvären förklaras inte bättre av symtomen på någon annan psykisk sjukdom (tex vanföreställning eller taktil hallucination vid psykos, försök att förbättra en upplevd defekt eller brist i utseendet vid BDD, stereotypa beteenden vid stereotypic movement disorder eller med syfte att skada sig själv vid självskadande beteende). <i>Ange "3" om oron inte bättre kan förklaras av en annan psykisk sjukdom</i>	? 1 2 3	? 1 2 3
Skin-picking föreligger om alla kriterier är kodade med "3".		? 1 2 3	? 1 2 3

(?= otillräcklig information; 1= obefintligt eller felaktigt; 2=under tröskelvärdet; 3= över tröskelvärdet eller sant)

Screening för OCD-RD

OLFACTORY REFERENCE SYNDROME (ORS)

Förslag på diagnoskriterier från Feusner et al. (2010) OLFACTORY REFERENCE SYNDROME: ISSUES FOR DSM-V.

Är du orolig för att du luktar illa?

- ☐ JA → Fortsätt med övriga frågor
☐ NEJ → ORS föreligger inte

Fråga	Diagnoskriterium	Föreligger nu	Tidigare (endast)
Är du orolig för att du luktar illa? Hur ofta oroar du dig för detta? Har någon annan sagt att du luktar illa?	KRITERIUM A Upptagenhet med tron att en släpper ut illaluktande eller obehaglig kroppslukt, som inte uppfattas av andra.	? 1 2 3	? 1 2 3
Vilken effekt har oron på ditt liv? Hur mycket besvärar detta dig? Har det gjort det svårt för dig att göra ditt arbete eller vara med dina vänner?	KRITERIUM B Upptagenheten orsakar kliniskt signifikant lidande (tex nedstämdhet, ångest, skam) eller försämrad funktion i sysselsättning, socialt eller i andra viktiga avseenden.	? 1 2 3	? 1 2 3
	KRITERIUM C Symtomen är inte symtom på schizofreni eller någon annan psykotisk störning och beror inte på någon psykologisk effekt av en substans (tex ett drogmissbruk eller medicin) eller ett generellt medicinskt tillstånd.	? 1 2 3	? 1 2 3
ORS föreligger om alla diagnoskriterierna är kodade med "3".		? 1 2 3	? 1 2 3
SPECIFIKATORER			
I vilken utsträckning anser du att din upptagenhet kring lukt stämmer med verkligheten? Hur problematiskt är detta för dig?	SPECIFIKATOR GRAD AV INSIKT God eller rimlig insikt : känner igen att ORS-övertygelserna definitivt eller troligtvis inte är sanna eller att det kan men behöver inte vara sanna. Bristande insikt : tänker att ORS-övertygelserna troligtvis är sanna Ingen insikt : fullständigt övertygad om att ORS-övertygelserna är sanna.	☐ God eller rimlig insikt ☐ Bristande insikt ☐ Ingen insikt	

Screening för OCD-RD

PANS

Diagnoskriterier för PANS enligt pandasppn.org (2014) samt Swedo et al. (2012). Screeningfrågor Caroline Gromark, Enh. för OCD & rel. tillstånd 2014. **Tas upp under föräldraintervjun.**

Plötslig debut eller försämring av OCD-relaterade symptom?

- ☐ JA → Fortsätt med övriga frågor
☐ NEJ → PANS föreligger inte

Fråga	Diagnoskriterium	Föreligger nu	Tidigare (endast)
Plötslig debut eller allvarlig försämring av OCD-symptom, "över natten"? Har symptomen utvecklats inom 24-48 timmar? Föreligger begränsat matintag? Viktnedgång och/eller dehydrering?	KRITERIUM I <i>Abrupt, dramatisk debut av OCD-symptom eller allvarligt begränsat matintag.</i>	Ja Nej	Ja Nej
Plötslig debut eller allvarlig försämring av generaliserad ångest, separationsångest, rädslor eller fobier? Föreligger humörsvängningar eller hastigt debuterande depression? Finns självskadebeteende eller suicidala tankegångar? Plötslig personlighetsförändring, utbrott eller aggression som ej stämmer med barnets vanliga temperament? Förlust av åldersadekvat språk? Tillbakagång i ADL? Skriver/ritar som ett mindre barn? "Klängighet"? Fungerar skolarbetet som förut? Kan barnet sitta still? Koncentrera sig? Ter sig barnet impulsivt? Har ADHD-lik symptom och/eller inlärningssvårigheter funnits tidigare? Ter sig barnet klumpigt? Finns plötsligt debuterande eller allvarligt försämrade tics? Är ticsen komplexa? Finns andra ofrivilliga rörelser? Kan barnet skriva för hand (föreligger dysgrafi)? Finns ökad sensorisk känslighet (ex lukt, ljus, ljud, känsel)? Verkar barnet se eller höra saker som inte finns? Finns sömnstörning eller urinvägssymptom?	KRITERIUM II <i>Samtidig förekomst av neuropsykiatriska symptom med liknande allvarlighetsgrad och akuta debut från åtminstone två av följande sju kategorier:</i> 1. Ångest 2. Emotionell labilitet och/eller depression 3. Irritabilitet, aggression och/eller svår trots 4. Regression 5. Försämrade skolprestationer 6. Sensoriska eller motoriska avvikelser 7. Somatiska symptom (ex sömnstörning, enures, miktionsrubbing)	1. Ja Nej 2. Ja Nej 3. Ja Nej 4. Ja Nej 5. Ja Nej 6. Ja Nej 7. Ja Nej	1. Ja Nej 2. Ja Nej 3. Ja Nej 4. Ja Nej 5. Ja Nej 6. Ja Nej 7. Ja Nej
Föreligger åtminstone två "Ja"?		Ja Nej	Ja Nej
Ex Sydenhams Chorea (SC), SLE, Tourettes.	KRITERIUM III <i>Symptomen förklaras inte bättre av annan känd neurologisk eller medicinsk åkomma.</i>	Ja Nej	